

Den tekniske hittepåsomhed og de visuelle udtryk fik frit løb, da eleverne byggede køkken med mus i mikroovnen, rotter med lysende røde øjne, kok med rullende øjne, blæst i gardinerne, kylling i skal i kukuret, kagedåse med insekter, fuldautomatisk karklud, livligt dampende kaffekande, levende skraldespand og meget mere.

KUNST OG TEKNIK I DET MUNTRE KØKKEN

Elever fra tre skoler deltog i projekt, der skal skærpe elevernes kreative og innovative kompetencer. Det tekniske og kunstneriske blev forenet i et samarbejde mellem Skramloteket og Billedskolen i Tvillingehallen.

TEKST OG FOTO: PETER GARDE

Alle ved, hvad et køkken er, men ikke alle kender dets uafprøvede muligheder. Og det er netop den opgave, der møder 6. klasse fra Tingbjerg Skole, da de

en mandag morgen møder til et kursus i innovativ tænkning og praktisk realisering af muntre og bevægelige ideer.

Det er Skramloteket og Billedskolen i Tvillingehallen, der har slået kludene sammen og inviteret til kreativt kursus i Billedskolens haller i Brune Kødby.

Her er der dejlig højt til loftet, og det er der brug for ved dette kursus, hvor fantasi, teknik og håndværksmæssig snilde skal gå op i en højere enhed.

HVAD ER DER I ET KØKKEN?

Fra kursets start er der opbygget en kulisse af et køkken med åbne sider. Eleverne skal finde på bevægelige påhit – helt nye opfindelser, som de vil udstyre køkkenet med.

Udgangspunktet er forskellige former for energi eller kraftoverførsel, hvis anvendelsesmuligheder eleverne skal diskutere sig frem til i grupper.

Opgaven er naturligvis ikke helt nem at overskue, men det hjælper, at to 6. klasser fra Vesterbro Ny Skole og Guldberg Skole de to foregående uger har været på samme kursus, og denne uges gæster kan se, hvilke hittepåsomme ting og sager, som køkkenet allerede er udstyret med.

– Hvad er der i et køkken? spørger Per Saxtorph Jørgensen fra Skramloteket, og så kommer der gang i tankerne – vandhane, opvaskemiddel, mikroovn, kopper, skåle, tallerkenrensere – nåhh nej, det hedder jo en opvaskemaskine, en pommes frites-varmer og flere andre gode indfald, der også giver anledning til lidt sproglig træning.

For ikke at bruge unødigt tid på gruppeinddeling på den vesterbroske udebane har klassens lærere allerede overvejet, hvem der er gode til at arbejde sammen. Det medfører blandt andet et par kønsopdelte grupper – 'den diskussion tager vi hjemme i klassen', som en af lærerne siger.

FRA IDÉ TIL SKITSE

Skramlotekets to tekniske hoveder, Ivan Helsinghof og Per Saxtorph Jørgensen gennemgår nu de former for energioverførsel, som eleverne kan indtænke i et mekaniseret køkken.

– Tænk over, hvad I fx kan bruge en luftstrøm til. Den kommer fra en blæser, der kan få noget til at hvirvle op i luften, siger de, og hver gruppe skal nu vælge sig ind på en energioverførsel.

Herefter kommer Billedskolens to kunstlærere, Annemarie Fiig og Auli Linnea Valta ind i billedet, for nu skal teknikken og de formbare materialer forenes og planlægges i en arbejdsproces, der omfatter samarbejdet mellem de fire elever i hver af de seks grupper.

Alle bliver sat i gang med at tegne skitser af deres opfindelser, for når ideen er optegnet, er der grundlag for at snakke om, hvordan den kan realiseres.

I en halv times tid balancerer stemningen i lokalet mellem kreative påhit og dyb frustration. Det springende punkt er overgangen fra idé og skitse til at komme i gang med den praktiske udførelse.

– Børnene skal lige over et punkt, og så er de i gang. Det er sjældent, at vi oplever, at de går totalt døde i det, siger Annemarie Fiig.

– Kan man lave..., hvordan kan man lave... og hvilken teknik skal bruges til at lave en maskine, der skærer pølse i tynde skiver?? lyder spørgsmålene fra den ene topmotiverede og ligeså rådvilde elev efter den anden.

Da de fire travle lærere har haft meget travlt i en halv times tid, sænker der sig en ro i lokalet. Det er som om, alle har fået noget i hænderne og en idé om, hvilken vej de kan komme videre. Det summer af lavmælte samtaler, og der står problemløsning brændt i elevernes ansigter.

NYT AT TÆNKE I BEVÆGELSE

Kurset er et tilbud til 6. klassetrin – for dem der tør slippe fantasien løs i forhold til det køkken de kender hjemmefra – Per Saxtorph Jørgensen:

– Det er en kreativ udfordring at skulle tænke i be-

Fra innovativ idé over skitse til realiserbart projekt – men hvordan gør man? Også lærerne (fra venstre) Ivan Helsinghof, Annemarie Fiig og Per Saxtorph Jørgensen måtte tænke innovativt.

vægelse, og samtidig stiller opgaverne krav til eleverne om samarbejde i grupperne. Udfordringen er kreativ og måske et frisk pust og en afveksling fra røv-til-bænk-aktiviteter på skolen. Og så er Tvingehallen et inspirerende hus at arbejde i, siger Per, der er vant til mere ydmyge forhold i Skramlotekets lokaler på anden sal i Norgesgade.

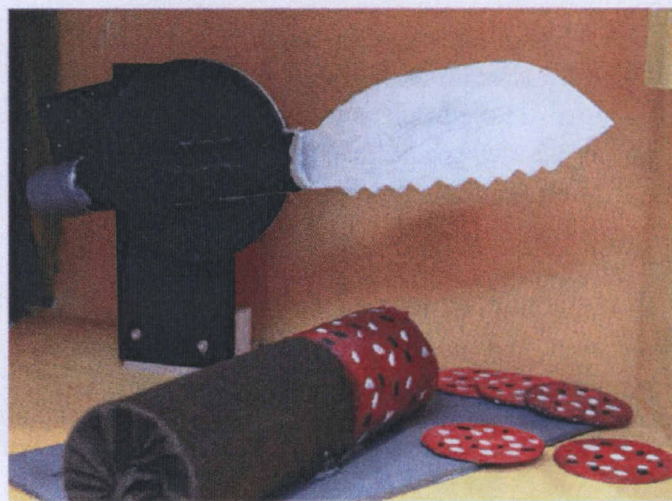
ELEVERNE KAN LIDE AT SKABE NOGET

Det er billedkunstlærer Annemarie Fiig, der har fundet på konceptet med en model af et køkken. Den idé giver alle eleverne et udgangspunkt, som de kender i forvejen.

– Det giver mange associationer og praktiske muligheder. 'Det muntre køkken' falder straks én ind, og det er jo ikke helt misvisende i forhold til vores projekt. Men der har også været et par anderledes gåse-

Da først grupperne havde fået indkredset deres ideer, bredte der sig en intens arbejdsro i lokalet.

Oplagt idé til ethvert køkken – den elektriske kniv der skærer pølse i fine, tynde skiver. Et svinghjul får kniven til at save frem og tilbage.

hudfremkaldende ideer, som eleverne har hygget sig med – fx rotter i køkkenskabet og mus i ovnen.

– Selv om starten og idéudviklingen er en hård proces, så oplever vi, hvor glade eleverne bliver, når de har løst opgaven og skabt et værk, fortæller Annemarie Fiig.

– Så står de og lyser med deres værk og bliver personligt bekræftet. I virkeligheden er det utrolig simpelt at sætte børn i gang med praktisk arbejde. De savner det nok i dagligdagen. De kan jo lide at lave noget og skabe noget. Og vi kan tilføje noget humor, der også fremmer lysten, siger Annemarie og Ivan tilføjer:

– I dag kan børnene købe alt færdigt og flot, og derfor mister mange det drive, der ligger i at få en god idé og finde ud af, hvordan de kan realisere den.

– Børn kan lide at finde ud af, hvorfor ting virker, som de gør. Det skal de helst blive ved med – på en masse forskellige områder, siger Annemarie.

Nu driller blæseren den gruppe, der vil lave dekorativ vind i køkkengardinerne i det mekaniske køkken, og Ivan tilkaldes.

– Har I set, om der er strøm på, og om plus og minus er forbundet rigtigt, spørger han og indleder en længere introduktion til en af de få ting, man er blevet enige om i alle afkroge på denne jord.

– Rød er altid plus, fastslår Ivan og forklarer også lige, at blæseren er sådan en, der sidder og køler i en computer.

ALLE TALER OM INNOVATION

Billedskolen har tidligere haft samarbejde med Teaterbutikken og Musikskolen om større projekter, men

det er første gang, Skramloteket er med.

Billedskolens souschef, Anders Rodin, anser det for vigtigt og spændende, når to københavnske serviceinstitutioner arbejder sammen – både til gavn for eleverne og til gensidig glæde og inspiration for lærerne.

– Det er interessant og givende, når forskellige fag arbejder sammen på tværs. Det er med til at give varierede tilbud til eleverne. I dette tilfælde repræsenterer Skramloteket de tekniske, naturfaglige sider, mens Billedskolen står for det æstetiske, visuelle fagområde.

– I dagens Danmark taler alle, fra skolefolk til erhvervsfolk og politikere, om, hvor vigtigt det er at ruste de kreative, innovative sider hos børnene. Vi prøver derfor at udvikle nye ideer til, hvordan det kan gøres. Når emnet er kreativitet, skal form og indhold helst være i overensstemmelse.

– Vi skal arbejde med børnenes forestillingsverden, for hvor er fokus henne, hvis al tiden går med at lære tabeller og stavning. Der skal andre processer til end de kendte røv-til-bænk-øvelser.

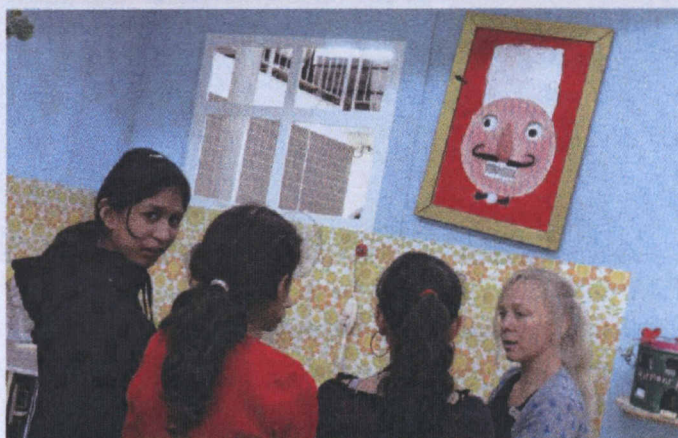
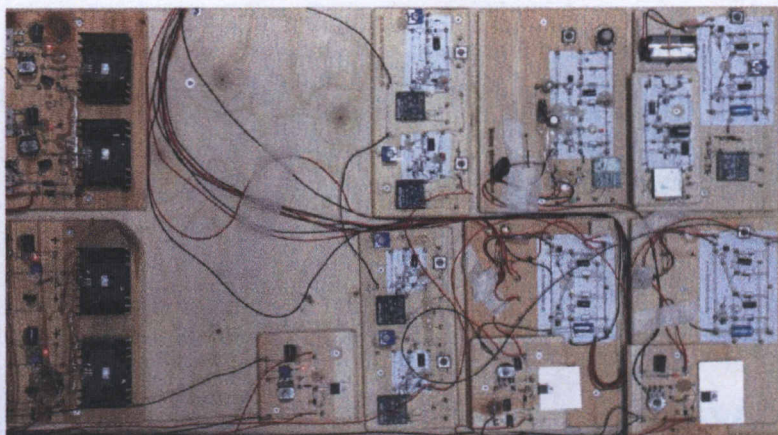
– Børnene skal lære at se ting for sig, de skal eksperimentere og realisere. De er jo vores råstof, siger man, og derfor er de repræsentanter for det idéskabende Danmark.

– Den opgave må vi tage alvorligt. Det gør vi i dette tilfælde ved at lade vores forskellige kompetenceområder mødes – for at give børnene nye forestillinger, andre funktioner og lade dem mødes i en æstetisk ramme, siger Anders Rodin.

– Ideen om det bevægelige billede viser børnene, at ved at prøve sig frem kan det lade sig gøre at realisere en idé. Det sker i en proces, hvor de tænker.

Drengene laver damp af gråt silkepapir, der stiger blafrende til vejrs over kaffekanden, når blæseren startes.

Skramloteket huserede på køkkenets bagvæg, mens billedkunstlærer Auli Valta diskuterer den kunstneriske udformning af elevernes køkkenopfindelser – kokkens øjne kom til at rulle rundt i hovedet på ham.

– Her er vi tæt på innovation. Det er ganske vist blevet noget af et buzz-word, men lad os nu tage det alvorligt. Der er nogle vigtige ting, vores børn skal lære – af hensyn til dem selv, til hele samfundet og til demokratiet, siger Anders Rodin.

HVAD EN FARVE, ET STYKKE PAP OG EN MOTOR KAN

Efter tre dage med skrammel og maling, ståltråd og elektroder, klude og klister, plus og minus byder Anders Rodin velkommen til fernisering i Tvillingehallen – af et køkken. Alle er enige om, at Ritt Bjerregaard straks bør rydde Rådhushallen til dette fantastiske, naturvidenskabelige kunstværk.

– I har sluppet jeres fantasi og forestillingsevne løs og fortalt om jeres ideer. I har samarbejdet med de voksne og fundet ud af, hvad det er realistisk at lave, og det har I arbejdet sammen om i grupperne. I har besvaret spørgsmål om, hvad en farve kan, et stykke pap og en motor. I har fulgt alle ideer til dørs, akkurat som en arkitekt, en ingeniør og en kunstner må gøre – og som Storm P også gjorde det, sagde Anders Rodin. ■